

Định hướng ứng dụng Phần mềm nguồn mở trong xây dựng Chính phủ điện tử

Vụ Công nghệ thông tin Bộ Thông tin và Truyền thông

HỘI THẢO QUỐC GIA VỀ CHÍNH PHỦ ĐIỆN TỬ 2012 PHÁT TRIỀN CHÍNH PHỦ ĐIỆN TỬ: MINH BẠCH HƠN, PHỰC VỤ NGƯỜI DÂN TỐT HƠN

Hà Nội, ngày 20-7-2012

NỘI DUNG CHÍNH

1. Vài nét về ứng dụng PMNM trên thế giới

- 2. Chính sách về PMNM của Chính phủ
- 3. Hiện trạng PMNM tại Việt Nam

- 4. Khó khăn, thách thức
- 5. Đề xuất định hướng ứng dụng PMNM trong xây dựng CPĐT

1. Vài nét về ứng dụng PMNM trên thế giới

- PMNM đang trở thành một xu thế trên thế giới vì: chủ động sở hữu phần mềm có bản quyền; tiết giảm tổng chi phí sở hữu phần mềm; hỗ trợ phát triển công nghiệp CNTT; tăng cường an toàn thông tin.
- Đức: 2006 cài Linux cho 14 ngàn máy tính trong CQNN tại Munich, kinh phí 35 triệu Euro (38% là đào tạo).
 - Pháp: 2006 thành lập Trung tâm hỗ trợ PMNM, thị trường PMNM tăng 80% trong năm đó. 2008: triển khai Ubuntu cho hơn 1000 máy tính tại Quốc hội. Tổng thống Sarkozy ra chỉ thị tăng cường sử dụng PMNM và tuyên bố giảm thuế cho PMNM.
- Tây Ban Nha: 2005 ra khuyến cáo sử dụng PMNM trong CQNN. 2008 Bộ TC ra khuyến cáo sử dụng tiêu chuẩn mở khi trao đổi thông tin. 220 máy chủ trong bộ Hành chính nhà nước dùng Linux. 2009 xếp thứ 2 về hoạt động PMNM (theo báo cáo Hoạt động và phát triển PMNM toàn cầu 2009).
- Mỹ: Năm 2007, bang Masachusetss bắt buộc sử dụng chuẩn mở ODF. Nhiều dự án nguồn mở - Bệnh án điện tử, Hệ thống quản lý khám chữa bệnh điện tử. Tổng thống Obama đã sử dụng lợi ích PMNM trong chiến dịch tranh cử. 2009 - website Nhà trắng chính thức dùng Drupal- một trình quản trị nội dung nguồn mở.

1. Vài nét về ứng dụng PMNM trên thế giới

- PMNM là một giải pháp hiệu quả nhằm hạn chế được tác động của Luật Chống cạnh tranh bất bình đẳng đang được các bang của Mỹ xem xét áp dụng (Các bang Wasington và Louisiana đã thông qua).
- Luật chống cạnh tranh: "... các doanh nghiệp nước ngoài sản xuất và bán hàng hóa vào Mỹ có sử dụng các sản phẩm phần mềm không bản quyền (qua đó giảm được chi phí sản xuất) có thể bị khởi kiện vì lý do cạnh tranh bất bình đẳng với các doanh nghiệp sản xuất hàng hóa cùng

Xu hướng nguồn mở

Hệ điều hành máy chủ: Các hệ điều hành trên nền Linux như Red Hat tăng trưởng nhanh (khoảng 18% năm 2010).

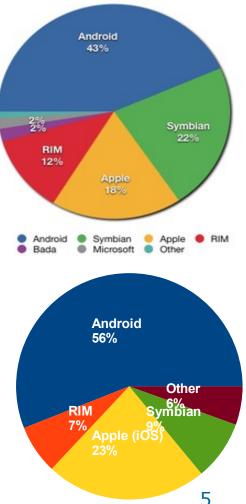
Hệ điều hành NM Android được lựa chọn để phát triển phổ biến nhất trên các thiết bị di động.

Tháng 4/2011:43% --> Tháng 5/2012: 56%

Worldwide OS Revenue and Market Share by Vendor (Millions of Dollars)

Vendor	2010 Revenue	2010 Market Share (%)	2009 Revenue	2009 Market Share (%)	2009-2010 Growth (%)
Microsoft	23,848	78.6	21,926	77.9	8.8
IBM	2,284	7.5	2,163	7.7	5.6
HP	1,125	3.7	1,109	3.9	1.4
Oracle	780	2.6	10	0.0	7,682.8
Red Hat	610	2.0	517	1.8	18.0
Apple	520	1.7	449	1.6	15.8
Others	1,183	3.9	1,968	7.0	-39.9
Total	30,350	100.0	28,142	100.0	7.8

Source: Gartner (April 2011)

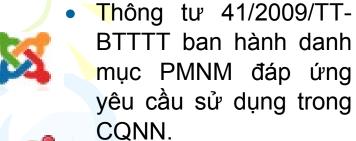

- Chính phủ đã khẳng định chủ trương PMNM:
 - Quyết định số 235/2004/QĐ-TTg về phê duyệt Dự án tổng thể "Ứng dụng và phát triển PMNM ở Việt Nam giai đoạn 2004-2008".
 - Quyết định 169/2006/QĐ-TTg và 223/2006/QĐ-TTg về việc đầu tư, mua sắm các sản phẩm công nghệ thông tin của các cơ quan, tổ chức sử dụng nguồn vốn ngân sách nhà nước.
 - Các quyết định số 51/2007/QĐ-TTg và 50/2009/QĐ-TTg về Chương trình phát triển công nghiệp phần mềm và Chương trình phát triển công nghiệp nội dung số Việt Nam.

Thông tư 19/2011/TT-BTTTT quy định sử dụng định dạng tài liệu mở ODF trong cơ quan nhà nước

TT	Loại		Sản phẩm
1.	Phần mềm văn phòng	_	OpenOffice phiên bản 2.4 trở về sau
2.	Phần mềm thư điện tử máy trạm	-	Mozilla Thunderbird
<i>3</i> .	Phần mềm trình duyệt Web	-	Mozilla Firefox
4.	Phần mềm bộ gõ tiếng Việt	-	Unikey
<i>5</i> .	Phần mềm Hệ điều hành	-	Hệ điều hành máy trạm Ubuntu phiên bản 8.10 trở về sau
6.	Hệ quản trị cơ sở dữ liệu	<i>a)</i>	Hệ quản trị cơ sở dữ liệu PostgreSQL phiên bản 8.3 trở về sau
		<i>b)</i>	Hệ quản trị cơ sở dữ liệu MySQL phiên bản 5.1 trở về sau
7.	Phần mềm thư điện tử máy chủ (Messaging Server)	<i>a)</i>	Phần mềm thư điện tử máy chủ SendMail phiên bản 8.13 trở về sau
		<i>b)</i>	Phần mềm thư điện tử máy chủ Postfix phiên bản 2.5 trở về sau
8.	Hệ quản trị nội dung (Content Management System)	<i>a)</i>	Hệ thống quản trị nội dung Alfresco phiên bản 3.0 trở về sau
		<i>b)</i>	Hệ thống quản trị nội dung Drupal phiên bản 6.10 trở về sau
		c)	Hệ thống quản trị nội dung Joomla phiên bản 1.5.9 trở về sau
9.	Hệ thống cổng thông tin điện tử (ePortal)	-	Liferay phiên bản 4.0 trở về sau

3. Hiện trạng ứng dụng và phát triển PMNM tại Việt Nam

Ứng dụng PMNM tại địa phương:

Hầu hết các địa phương đều xây kế hoạch ứng dụng PMNM theo Quyết định số 50/2009/QĐ-TTg của Thủ tướng Chính phủ.

Sử dụng nguồn kinh phí hỗ trợ từ Ngân sách TW để tổ chức đào tạo sử dụng PMNM: Tổng số: 7.356 lượt người. Điển hình: Ninh Thuận - 1200 lượt người, Lai Châu - 1180, Bắc Giang - 698, Cần Thơ - 400, Trà Vinh - 375; Long An – 360

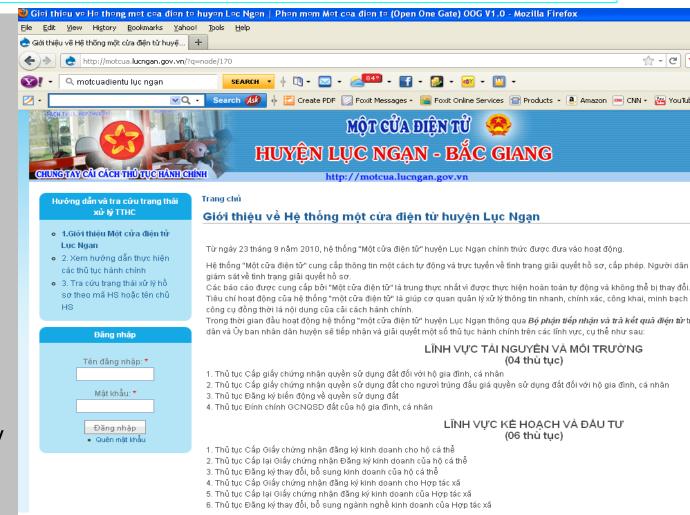
- Cài đặt PMNM, tính đến 2011:
 - 21/46 địa phương đã OpenOffice và Ubuntu tại ít nhất 1 đơn vị.
 - Điển hình: Bắc Giang 16 đơn vị, 50% máy tính tại UBND tỉnh. Đồng
 Nai 48 đơn vị, 51/240 máy chủ đã cài PMNM, 2917/5120 máy trạm
 đã cài PMNM.

3. Hiện trạng ứng dụng và phát triển PMNM tại Việt Nam - Điển hình

Bắc Giang, tự phát triển các sản phẩm PMNM:

- 16 CQNN trên địa bàn sử dụng trang thông tin điện tử được xây dựng trên nền nguồn mở Joomla;
- 02 huyện, 03
 sở sử dụng
 phần mềm một
 cửa điện tử xây
 dựng trên nền
 nguồn mở
 Drupal.

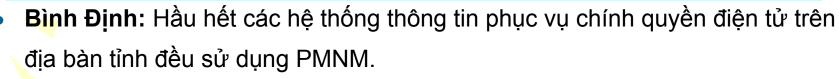
Quảng Nam tự phát triển các sản phẩm PMNM:

- 90% trang
 thông tin điện
 tử CQNN trên
 nền nguồn mở
- PM một cửa
 điện tử, trường
 học điện tử trên
 nền nguồn mở.

3. Hiện trạng ứng dụng và phát triển PMNM tại Việt Nam - Điển hình

- 27 cổng thông tin điện tử đơn vị sở, ngành dùng PMNM
- 14 cơ quan dùng phần mềm QLVB- điều hành nguồn mở
- Nghiên cứu phát triển phần mềm lõi cấp phép nguồn mở.

- Hà Nam: Tỉnh ủy triển khai các hệ PMNM trên hệ thống máy chủ và máy trạm tại các cơ quan Đảng toàn tỉnh. Các sản phẩm đã được triển khai sử dụng: CMC Linux, Ubuntu, OpenOffice, hệ quản trị văn bản CMC eDocman
- Một số Bộ, ngành như Bộ Ngoại Giao, Bộ Xây dựng, Bộ Giáo dục & Đào tạo,
 Bộ TT&TT, Ngân hàng Nhà nước... đã có những đơn vị ứng dụng và phát
 triển PMNM

Một số dòng sản phẩm PMNM ược sử dụng và phát triển tại Việt Nam

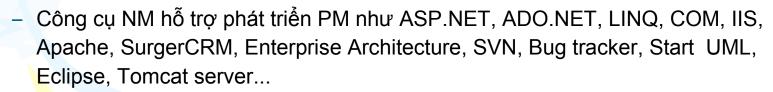
🖈 Sử dụng:

Platform NM: hệ điều hành Server Linux, Quản trị nội dung Joomla, Drupal, phần mềm thư điện tử SquerrelMail, phần mềm cổng thông tin điện tử Liferay, CSDL MySql, PostgreSql,...

Phần mềm trên máy trạm: Ubuntu, OpenOffice, LibreOfficeđ, Firefox, Unikey,
 Thunderbird, Stardict,...

Phát triển:

- Các hệ thống phục vụ quản lý điều hành và cung cấp dịch vụ công: cổng/trang thông tin điện tử, Quản lý văn bản và điều hành, Một cửa điện tử, Thư điện tử, trường học điện tử...
- Các sản phẩm phục vụ sản xuất kinh doanh của DN: Quản lý thông tin tổng thể,
 quản trị nhân sự, quản lý văn bản điều hành, quản lý nguồn lực doanh nghiệp,
- Phần mềm chuyên dụng: Firewall, thiết bị phần cứng bảo mật...
- Các phần mềm nhúng trên thiết bị di động trên nền Android

Doanh nghiệp và cộng đồng PMNM tại Việt Nam

- Ngày càng nhiều các doanh nghiệp, trung tâm hỗ trợ, cung cấp giải pháp, sản phẩm PMNM như: Iway, Vietsoftware, I3Network, Iforce (Hà Nội) Unitech, Softech, TonyVN (Đà Nẵng), Lactien, Inet Solution, Magento, NewSaigonSoft (HCM), Trung tâm CNPM ĐH Cần Thơ, Matbiec, GMS, D2, Nam Khang (Cần thơ), Trung tâm CNTT Bắc Giang ...
- Xuất hiện một số công ty phát triển sản phẩm chuyên dụng như cho thiết bị di động trên nền Android như ISB Việt Nam (HCM), Softech (Đà Nẵng), phần mềm bảo mật...
- Hình thành các cộng đồng PMNM: Hanoilug, Saigonlug, Câu lạc bộ phần mềm tự do nguồn mở VFOSSA

Đánh giá kết quả đạt được

- Kết quả ứng dụng các giải pháp nguồn mở trên máy chủ là một hướng đi đúng đắn và hiệu quả, mặc dù còn khiêm tốn nhưng bước đầu góp phần đáng kể trong việc giảm tỉ lệ vi phạm bản quyền, giảm sức ép trong việc mua bản quyền phần mềm, đồng thời giúp Việt Nam nhanh chóng làm chủ công nghệ mới, trong đó có công nghệ liên quan đến ATTT.
- Việc ứng dụng ngày càng nhiều, đa dạng, một số CQNN chủ động, tích cực trong việc ứng dụng và phát triển PMNM,
- DN và cộng đồng phát triển lớn mạnh hơn

4. Khó khăn, vướng mắc và nguyên nhân

 Các địa phương chủ yếu tập trung vào công tác đào tạo. Việc sử dụng PMNM thực tế còn chưa nhiều. Chưa có sự đồng bộ giữa việc cài đặt, đào tạo và sử dụng PMNM.

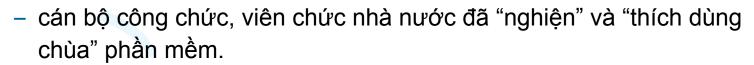
 Các bộ, địa phương còn e dè, chưa dám lựa chọn các giải pháp NM trong các dự án ứng dụng CNTT tại cơ quan mình.

Lãnh đạo nhiều bộ, ngành, địa phương thiếu quyết tâm, chưa trực tiếp sử dụng PMNM nên nhân viên không sử dụng

Sức ỳ trong việc chuyển sang PMNM do thói quen của người sử dụng và sự hạn chế phổ cập công tác đào tạo:

- đào tạo tin học A, B, C, thi công chức hành chính chỉ về sử dụng các phần mềm thương mại nguồn đóng mà chưa sử dụng các PMNM.
- đào tạo CNTT trong các trường phổ thông, đại học, cao đẳng không có nội dung PMNM.

4. Khó khăn, vướng mắc và nguyên nhân

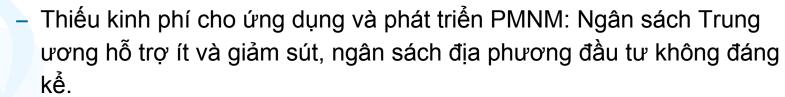
- Năng lực cán bộ kỹ thuật tại các đơn vị chuyên trách về CNTT các bộ,
 địa phương còn khá hạn chế, đặc biệt là hạn chế trong việc lập trình,
 triển khai hệ thống CNTT trên nền nguồn mở.
- Thách thức về sản phẩm, tài liệu và hỗ trợ kỹ thuật cho PMNM
 - PMNM do cộng đồng phát triển nên thường có nhiều phiên bản,
 nhiều dòng khác nhau gây khó khăn trong việc lựa chọn sử dụng.
 - Chưa có sản phẩm chuyên ngành, đặc thù.
 - Tài liệu tiếng Việt còn thiếu, chưa được thẩm định, tin cậy thấp
 - Dịch vụ hỗ trợ kỹ thuật đáp ứng yêu cầu mức độ cơ bản, tuy nhiên quy mô nhỏ, năng lực khá hạn chế, tính chuyên nghiệp chưa cao.

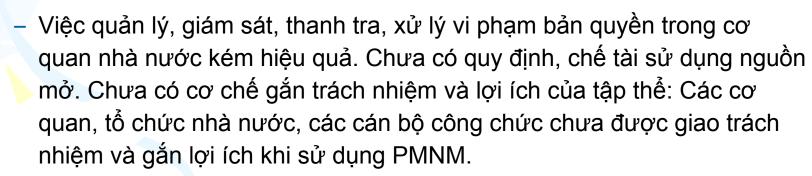

4. Khó khăn, vướng mắc và nguyên nhân

Khó khăn về cơ chế, tài chính:

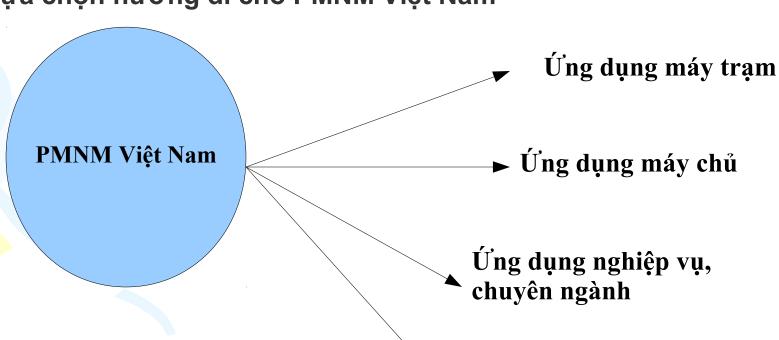

5. Kiến nghị - đề xuất

Chọn 1, 2, 3 hay cả 4 hướng? Hướng nào được ưu tiên? Nguồn mở nhúng trên thiết bị di động

5. Kiến nghị - đề xuất

Chính phủ khẳng định quyết tâm đẩy mạnh ứng dụng và phát triển PMNM:

Đề xuất Thủ tướng Chính phủ có Chỉ thị về sử dụng PMNM trong CQNN: Tập trung trong 2 năm triển khai hệ điều hành và bộ phần mềm văn phòng NM trong các CQNN thay thế cho các phần mềm TM đồng thời với các giải pháp PMNM phục vụ công tác quản lý điều hành và cung cấp dịch vụ công nhằm giảm việc mua bản quyền.

- Tránh tình trạng vừa triển khai nguồn mở, vừa mua bản quyền phần mềm TM.
- Đưa PMNM là một tiêu chí đánh giá mức độ ứng dụng CNTT, là một tiêu chí xét thi đua khen thưởng.

6. Kiến nghị, đề xuất

 Đẩy mạnh việc kiểm tra vi phạm bản quyền, thực hiện các biện pháp kỷ luật hiệu quả trong từng cơ quan, đơn vị, đẩy mạnh phát triển thị trường PMNM

- Giải pháp về tài chính:
 - Có cơ chế tài chính phù hợp, bố trí kinh phí đầy đủ cho PMNM.

- Ưu tiên bố trí kinh phí cho việc triển khai ứng dụng và phát triển PMNM từ cả nguồn kinh phí trung ương và địa phương;
- Cho phép các CQNN được sử dụng khoảng 1/2 kinh phí mua bản quyền phần mềm TM theo kế hoạch để triển khai sử dụng PMNM.
- Giải pháp PPP- công tư kết hợp để thúc đẩy PMNM.

5. Kiến nghị, đề xuất

Xây dựng thói quen sử dụng PMNM và đẩy mạnh phổ cập giáo dục về PMNM để tạo nguồn nhân lực về lâu dài cho ứng dụng và phát triển PMNM:

- Lãnh đạo cao nhất của cơ quan, cấp ủy Đảng gương mẫu sử dụng PMNM,
- Tổ chức đánh giá khen thưởng tổ chức, cá nhân.

- Tạo nguồn nhân lực ứng dụng và phát triển PMNM trong CQNN qua việc đẩy mạnh đào tạo CBCCVC: trong công tác đào tạo, thi tuyển cán bộ.
- Tạo nguồn nhân lực ứng dụng và phát triển PMNM trong xã hội: Đưa nội dung đào tạo PMNM vào chương trình đào tạo, thi cử về CNTT trong các cơ sở giáo dục đào tạo từ cấp phổ thông

Đề xuất Dự án

"Hỗ trợ phát triển và triển khai ứng dụng PMNM Việt Nam"

Nghiên cứu, lựa chọn các giải pháp, sản phẩm PMNM phù hợp cho các CQNN, tổ chức và doanh nghiệp.

Phát triển và tích hợp các tiện ích cho các sản phẩm đã chọn.

Xây dựng chương trình đào tạo, tài liệu sử dụng. Đào tạo cán bộ kỹ thuật, giảng viên và người sử dụng;

★ Tuyên truyền, hội nghị, hội thảo về sản phẩm và sử dụng sản phẩm, Đào tạo phổ cập về PMNM qua truyền hình và Internet.

Triển khai thí điểm và nhân rộng sử dụng PMNM tại các bộ, ngành, địa phương.

- ★ Tổ chức kiểm tra, đánh giá, khen thưởng, kỷ luật đối với việc sử dụng bản q PM nói chung và PMNM nói riêng. Xây dựng một số điển hình về sử dụng PMNM.
- Xây dựng Trung tâm hỗ trợ về PMNM Việt Nam.
- \star Kinh phí dự kiến: 100 200 tỷ

Trân trọng cảm ơn!

TS. Nguyễn Thanh Tuyên

Phó Vụ trưởng Vụ CNTT- Bộ Thông tin và Truyền thông

Email: nttuyen@mic.gov.vn